

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Genel anlamıyla sosyal güvenlik; vatandaşların ekonomik olarak ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek düzeyde, sürekli bir gelirin ve sağlık ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayan düzenlemeler bütünüdür. Sosyal güvenliğe ilişkin düzenlemelerde bugünün ihtiyaçlarını karşılayacak düzenlemelerin yanında geleceğe dair planlamanın da yapılması şarttır. Çünkü sosyal güvenlik gelecekte ortaya çıkabilecek risklerin ortadan kaldırılması hedefini de kapsamaktadır. Bu nedenle devletlerin sosyal güvenlik politikalarının öngörülü, sağlam, gelişmiş ve sürdürülebilir olması gerekir. Nitekim bu politikalar yoksulluk, işsizlik, gelecekteki ekonomik belirsizlik, yaşlılık ve hastalık gibi sosyal tehlikelerin ortaya çıkaracağı olumsuzlukları ortadan kaldırmaya dair önlemleri içermektedir.

Sosyal güvenlik kavramı ülkemizde; Anayasa'nın 60'ıncı maddesindeki "Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Devlet, bu güvenliğı sağlayacak gerekli tedbirleri alır ve teşkilatı kurar" düzenlemesi ile güvence altına alınmıştır.

Uluslararası mevzuatta da İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si'nin 22'nci maddesinde "Herkesin, toplumun bir üyesi olarak, sosyal güvenliğe hakkı vardır" düzenlemesi ile sosyal güvenlik temel bir insan hakkı olarak ilan edilmiştir. 1952 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Sosyal Güvenliğin Asgari Normlarına İlişkin 102 sayılı sözleşmesi, dünyadaki bütün sosyal güvenlik sistemlerinin model olarak kabul ettiği bir sözleşmedir. Buna göre; "Hastalık(tıbbi ve parasal yardım), işsizlik, yaşlılık, iş kazası ve meslek hastalığı, analık, sakatlık, ölüm, aile ödemeleri sosyal güvenlik sisteminin kapsamına alacağı riskler olarak belirlenmiştir. ILO tarafından çerçevesi çizilen sosyal güvenlik kapsamı Avrupa Sosyal Şartı ile bir adım öteye taşınmış ve "Sosyal Güvenlik hakkının etkili biçimde kullanılmasını sağlamak üzere:1)Bir sosyal güvenlik sistemi kurmayı ya da korumayı;2)Sosyal Güvenlik Sisteminin "En az Sosyal Güvenlik Standartlarına İlişkin Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin" onaylanması için gereken düzeyden daha düşük olmamak üzere yeterli bir düzeyde tutmayı;3)Sosyal güvenlik sistemini gidererek daha yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışmak" şartlarını getirmiştir. Yine Avrupa Sosyal Güvenlik Kodu ile sosyal güvenliğin norm ve standartları belirlenmiş, Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ile de sosyal güvenlik hakkı açısından eşitlik ilkesi kabul edilmiştir. Buna bağlı olarak da, hiçbir bireyin gelir düzeyi düşüklüğü yüzünden temel gereksinimlerinden mahrum bırakılmaması ilkesi ile bu konuda devlet desteğinin sosyal yardım programları ile sağlanması benimsenmiştir. Türkiye tüm bu uluslararası sözleşmeleri imzalamıştır.

İç hukukta da, uluslararası mevzuatta da sosyal risklerin bireyler üzerindeki etkilerini ortadan kaldırmak ve bu risklere karşı kişilere ekonomik ve sosyal bir güvence sağlamak amacı ile düzenlemeler yapılmıştır.

Ülkemizdeki ilk olarak 1936 yılında çıkarılan İş Kanunu ile sosyal güvenlikle ilgili kapsamlı bir düzenleme yapılmıştır. Sosyal sigortalara ilişkin temel ilkeler bu kanunla düzenlenmiş olup Türkiye’de sosyal sigortaların kuruluşu da bu kanunla yapılmıştır.

yaşanacak sorunların öngörülmemesi buna karşı tedbir alınmaması, doğrudan iktidarın sorumsuzluğudur.

Sosyal güvenlik kurumundaki bu denetimsizlik ve başı boşluk nedeniyle 2019 yılı Sayıştay Raporu'nda;

-2013 yılından itibaren vefat ettiği halde hasta kullanımında görünen 16.261.611,006 TL tutarında 10 bin 175 adet iadeli tıbbi malzeme olduğu tespit edilmiştir.

-Check-up işlemlerinde Sağlık Uygulama Tebliğine aykırı olarak aynı gün içinde, 170 farklı hastaya ortalama 5-6 farklı branşta, bazılarında ise aynı gün içinde ise 10 farklı branşta işlem yapılmıştır. Bunlara ilişkin kuruma yapılan faturalandırma 35.384.396,13 TL'dir.

-Vefat eden 411 sigortalı üzerinden, ölümlerinden sonra faturalandırılan sağlık hizmeti bedeli 956.166,71 TL'dir.

-Bazı ameliyatlarda bir hasta için,1 adet malzeme kullanıldığı belirtilmesine rağmen faturalandırma 48 adet üzerinden yapılmıştır. Yani Sosyal Güvenlik Kurumu'na 1 adet malzeme için 2215 TL faturalandırılması gerekirken, 48 adet malzeme bedeli olarak 106.000 TL faturalandırılmıştır. Yine bir başka ameliyatta1 adet malzeme için 1378 TL faturalandırma yapılması gerekirken 66.000 TL kuruma faturalandırılmıştır. Sadece bu iki örnek için bile kuruma yapılan faturalandırmada 949.430 TL'lik bir zarar ortaya çıkmıştır.

-Üst solunum yolu enfeksiyonu tanısı konulan bir hasta için kuruma yapılan faturalandırma doğum işlemi olarak yapılmıştır. Üstelik Kimlik Paylaşım Sistemine göre bu kişinin doğum yaptığına dair bir bilgiye de ulaşılamamıştır.

Bugün Sayıştay raporları ile sadece bir bölümü ortaya çıkan bu sorunlar, Ak Parti'nin sağıkta dönüşüm iddiaları ile başlattığı sürecin sonuçlarından sadece bir kısmıdır. Kamu hastaneciliğı terk edilmiş, sağık hizmetleri özelleştirilmiştir. Tüm bu unsurlar da sosyal güvenlikteki kara deliğı büyötmüştür.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Ak Parti hükümetleri döneminde kronikleşmiş hal alan ve günden güne çözümsüz bir noktaya ve çöküşe sürüklenen sosyal güvenlik kurumunun açık vermesinin nedenlerinin araştırılması, buna karşı alınacak idari, mali ve teknik önlemlerin belirlenmesi, sosyal güvenlik kurumundaki bu çöküşten en fazla zarar gören orta ve dar gelirli kesim için yapılacakların belirlenmesi, bu süreçte sosyal güvenlik sisteminin Anayasa ve uluslararası mevzuata uygun hale getirilmesi, sosyal güvenlik kurumuna kuruluş hedefi ile bağdaşacak bir yapının oluşturulması amacı ile yapılacakların tespit edilmesi için Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

ST-1
Serin Teke

Hüseyin Yıldız
Aydın Mv.

Ömer Gethir Gsoer

Mgde

Ueli Agbalba
Malabya Mr.

Need: GANODERMA

Ahmet Akın

Bankerin

Yukarıda açıklanan nedenlerle Ak Parti hükümetleri döneminde kronikleşmiş hal alan ve günden güne çözümsüz bir noktaya ve çöküşe sürüklenen sosyal güvenlik kurumunun açık vermesinin nedenlerinin araştırılması,buna karşı alınacak idari,mali ve teknik önlemlerin belirlenmesi,sosyal güvenlik kurumundaki bu çöküşten en fazla zarar gören orta ve dar gelirli kesim için yapılacakların belirlenmesi,bu süreçte sosyal güvenlik sisteminin Anayasa ve uluslararası mevzuata uygun hale getirilmesi,sosyal güvenlik kurumuna kuruluş hedefi ile bağdaşacak bir yapının oluşturulması amacı ile yapılacakların tespit edilmesi için Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

